

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Entered as second-class matter January 25, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917.

Chicago, Ill., četrtek, 18. januarja (Jan. 18), 1923.

Subscription \$5.00
Yearly

Uradniški in upravniki
postroj: 2657 So.
Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 So. Lawndale Ave.
Telephone 6650

STEV.—NUMBER 15.

ETO—YEAR XVI.

Cena lista
je \$5.00.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

PROSVETA

GLASILO SLOVENESE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENESE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročina: Zadnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, kar in iznosno \$2.00.

Naročnik se vroči, kar ima sedež v Ljubljani:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

THE ENLIGHTENMENT¹⁹²³

Organ of the Slovenia National Benefit Society.

Owned by the Slovenia National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year;

Chicago \$6.50, and foreign countries \$6.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J.
in čitateljev Prosvete.

Herrin, Ill. — Čas mi dopušča in prilika je tu, da pišem, pa ne vem, od katere strani naj bi se lotil. Delamo pri nas boj slabo, ker še vedno primanjkuje železniških vozov. Kaj neki je temu varok? Po mojem mnenju je to le preverja podjetnikov, ki nas hčemo na vsak način izčrpati, da si smo že vsi suhi. Pri vsem tem brezdelju nam lepo sije solnce, da bi bila prava škoda, če bi moral lepe dneve prebiti v zatohih jama. Kaj hčemo, ubogi delavec mora v rudnik, čeprav je na površju lepo vreme, ako se hoče prevideti.

V tej naseljini živita samo dve slovenski družini in en pečlar, to sem pa jaz. Torej niti mogoče, da bi ustanovili kako svojo organizacijo, ker je malo Slovencev. Prava arca je za nas, da redno dobivamo naš vrli list Prosveto in teknik Proletar, ki sta prava delavska lista, ter čeprav ima v naslovih skoraj vsak slovenski list, da je delavški, sta edino tudi, da zastopata izključno delavske interese. Drugi listi bi morali nositi napise tistih ljudi, za katere pišejo, če pa že morajo imeti napisano, da so za delavce, naj imajo v naslovu: list zaspalih slovenskih delavcev.

Slučaj je nanesel, da sem dobil v roke list K. S. K. J., v katerem nek dopisnik obožja Rusijo, kako

so delali s katoličani. Pravi, da je to sam dočel, torej je gola resnica. Prve dni, ko so došeli v Rusijo, pravi, da so jih ispravili, kdo izmed njih je pravoslaven. Za pravoslavne je bila prednost, da so lahko ostali kot delavci po kuhinjah in po nadržih, katoličani pa so morali iti na prej.

Kotikor jaz vem, to ne odgovarja reanic, ker sam sem bil tam dve leti, in sicer od leta 1916 do 1918. Kjer sem hodil po Rusiji, nisem videl takega ločevanja in dobro mi je bilo kot ujetnik. Delal sem tudi po rudnikih, kjer ni bilo preslabo. Dopisnik pravi, da nam je Slovenom slablo v Rusiji, toda to ni res, le to je bilo hudo, da jim odkraja nismo mogli dopovedati, kaj smo.

Tako so misili Rusi, da smo Nemci in kot takih nas res niso mogle, kajti Nemec niso imeli radi.

Mene so imeli za Nemca dva meseca, toda ker Slovenec ruski jezik ni težak, sem se kmalu toliko prisrel, da sem lahko kaj povedal in sam rekel, da sem Jugoslovian, so me imeli radi; dali bi mi bili, kar bi bil hotel. Nikdar mi ni kdo rekel, da sem ujetnik, kot je bilo po naveda po drugih državah. Vedno so me zvali le Juzik, to je Jozef.

Našim vjetnikom v Rusiji se

torej ni godilo tako slabo, a vse drugače je bilo za ruske vjetnike na Avstrijskem. Kaj pa so imeli Rusi med vojno pri nas na Slovenskem. Nič drugega ni bilo zanje kot stradanje, pretepanjanje in trdo delo. To so več, saj Avstrija jim tudi ni mogla drugega dati, ko so svojih vojakov ni mogla zlagati s kruhom.

Dopisnik bi se sedaj rad znašal nad Rusijo, sedaj ko je v svobodni deželi. Z mnogimi vjetniki sem živel skupaj, a nobenega niso vprašali, je li katolik ali pravoslaven, kako torej, da bi bili vprašali ravno dopisnika. Pa tudi če bi ga bili vprašali, naj radi tega ne graja današnje Rusije.

One Rusije, v kateri je živel kot vjetnik ni več in istotako ne krute caristične soldateske. Po takem pisanju moramo dopisnika le soditi, da je prvovrstni nazadnjak. Mogode je tudi, da je bil dopisnik kot nekdanji vjetnik pod komando čeških legijonarjev, od teh je pač mogče, da bi ga bili kaj takega vprašali. Oni legijonarji, ki so se rodili med vojno iz čeških vojnih vjetnikov na Rusiju, so bili šovinistična prostovoljna legija. Vse so imeli pod komando in se kot po navadi šovinisti vasiljevali. Ce je bil dopisnik v Kijevu, bo pač prisnil, da so vse vodili češki legijonarji in njih poveljivo je trajalo, dokler niso boljševiki prevzeli vlade. Oni so bili sicer v ruski obliki in prav mogoče ja, da so ga oni spraševali radi vere. Dopisnik še spriča, kar prav lahko posnemamo že iz tega, da je že hodil po bojnem polju, pa vseeno že nisprel.

Dopisnik v glasilu K. S. K. J. torej priporočam, da pusti pri ministrstvu Rusijo in na Prosveto naj se naroči ter Proletar. Pristopi naj k socialistični organizaciji, bo vsej vedel, kaj proletarijet zameva. Mi smo nasprotniki današnjega družabnega reda, da se unkrat osvobodimo kapitalistične skuze, ki nas tlači.

Ampak vojna na gospodarskem polju je že pričela, kateri sledi najbrž vojna z orožjem, aka se stvar ne izravnava z gospodarskim orožjem.

Francoski frank je pričel padati, z njim je pričela padati tudi italijanska lira, ker je italijanski ministrski predsednik Mussolini dal razumeti, da se strinja s pohodom Francije v Ruraku pokrajino. To je seveda hud udarec za francoske in italijanske kapitaliste, ker jih zadene direktno na denarni mošnji. Ako bo ta udarec kaj izdal, je seveda drugo vprašanje. Bodočnost kmalu to pokaže, a obenem bo tudi jasno, za koliko smo se približali bodoči svetovni vojni.

Mogoče pa boj na gospodarskem polju tako oslabi Francijo, da odneha od svojega blaznega početja? Mogoče, pravimo, kajti kadar imperijalizem znori, pride težko k pameti.

navduševali oni, ki oblijubljajo nebesa in strašilo s peklom. Ali nima človek pogubljenje že v tem, če je brezposeln ali bolan ter nima denarja. Če človek nima, da bi pokrival svoje življenske stroške, je pogubljen.

Dopisnik pravi, da so Rusi pravilno nameravali osvoboditi vse Slovane in prav, kajcav svoboda bi bila, da bi Rusi osvobodili Jugoslovane. Seveda, če bi bila osvobodila caristična Rusija, bi ne videli v tem svobode, toda če bi prilili sedanji Rusi tja, bi prinesli pravo svobodo, prinesli bi nebesa, kakoršna zmerom obeta fajmester svojemu pokornemu dopisniku. Pravil tudi, da je bog sedaj poniral lepe dneve prebiti v zatohih jama. Kaj hčemo, ubogi delavec mora v rudnik, čeprav je na površju lepo vreme, ako se hoče prevideti.

V tej naseljini živita samo dve slovenski družini in en pečlar, to sem pa jaz. Torej niti mogoče, da bi ustanovili kako svojo organizacijo, ker je malo Slovencev. Prava arca je za nas, da redno dobivamo naš vrli list Prosveto in teknik Proletar, ki sta prava delavska lista, ter čeprav ima v naslovih skoraj vsak slovenski list, da je delavški, sta edino tudi, da zastopata izključno delavske interese. Drugi listi bi morali nositi napise tistih ljudi, za katere pišejo, če pa že morajo imeti napisano, da so za delavce, naj imajo v naslovu: list zaspalih slovenskih delavcev.

Slučaj je nanesel, da sem dobil v roke list K. S. K. J., v katerem nek dopisnik obožja Rusijo, kako

so delali s katoličani. Pravi, da je to sam dočel, torej je gola resnica. Prve dni, ko so došeli v Rusijo, pravi, da so jih ispravili, kdo izmed njih je pravoslaven. Za pravoslavne je bila prednost, da so lahko ostali kot delavci po kuhinjah in po nadržih, katoličani pa so morali iti na prej.

Kotikor jaz vem, to ne odgovarja reanic, ker sam sem bil tam dve leti, in sicer od leta 1916 do 1918. Kjer sem hodil po Rusiji, nisem videl takega ločevanja in dobro mi je bilo kot ujetnik. Delal sem tudi po rudnikih, kjer ni bilo preslabo. Dopisnik pravi, da nam je Slovenom slablo v Rusiji, toda to ni res, le to je bilo hudo, da jim odkraja nismo mogli dopovedati, kaj smo.

Tako so misili Rusi, da smo Nemci in kot takih nas res niso mogle, kajti Nemec niso imeli radi.

Mene so imeli za Nemca dva meseca, toda ker Slovenec ruski jezik ni težak, sem se kmalu toliko prisrel, da sem lahko kaj povedal in sam rekel, da sem Jugoslovian, so me imeli radi; dali bi mi bili, kar bi bil hotel. Nikdar mi ni kdo rekel, da sem ujetnik, kot je bilo po naveda po drugih državah.

Vedno so me zvali le Juzik, to je Jozef.

Našim vjetnikom v Rusiji se

torej ni godilo tako slabo, a vse drugače je bilo za ruske vjetnike na Avstrijskem. Kaj pa so imeli Rusi med vojno pri nas na Slovenskem. Nič drugega ni bilo zanje kot stradanje, pretepanjanje in trdo delo. To so več, saj Avstrija jim tudi ni mogla drugega dati, ko so svojih vojakov ni mogla zlagati s kruhom.

Dopisnik bi se sedaj rad znašal nad Rusijo, sedaj ko je v svobodni deželi. Z mnogimi vjetniki sem živel skupaj, a nobenega niso vprašali, je li katolik ali pravoslaven, kako torej, da bi bili vprašali ravno dopisnika. Pa tudi če bi ga bili vprašali, naj radi tega ne graja današnje Rusije.

One Rusije, v kateri je živel kot vjetnik ni več in istotako ne krute caristične soldateske. Po takem pisanju moramo dopisnika le soditi, da je prvovrstni nazadnjak. Mogode je tudi, da je bil dopisnik kot nekdanji vjetnik pod komando čeških legijonarjev, od teh je pač mogče, da bi ga bili kaj takega vprašali. Oni legijonarji, ki so se rodili med vojno iz čeških vojnih vjetnikov na Rusiju, so bili šovinistična prostovoljna legija. Vse so imeli pod komando in se kot po navadi šovinisti vasiljevali. Ce je bil dopisnik v Kijevu, bo pač prisnil,

"kar znači, kako potreba nam je molitev. Na fronti sta bila dva

sorci, zlasti tedaj, ko mu ni bilo

kaj po volji. Nekoč je pridigal od samih lumbrov in barab ter peščnik, da sem lahko kaj povedal in sam rekel, da sem Jugoslovian, so me imeli radi; dali bi mi bili, kar bi bil hotel. Nikdar mi ni kdo rekel, da sem ujetnik, kot je bilo po naveda po drugih državah.

Vedno so me zvali le Juzik, to je Jozef.

Našim vjetnikom v Rusiji se

torej ni godilo tako slabo, a vse drugače je bilo za ruske vjetnike na Avstrijskem. Kaj pa so imeli Rusi med vojno pri nas na Slovenskem. Nič drugega ni bilo zanje kot stradanje, pretepanjanje in trdo delo. To so več, saj Avstrija jim tudi ni mogla drugega dati, ko so svojih vojakov ni mogla zlagati s kruhom.

Dopisnik bi se sedaj rad znašal nad Rusijo, sedaj ko je v svobodni deželi. Z mnogimi vjetniki sem živel skupaj, a nobenega niso vprašali, je li katolik ali pravoslaven, kako torej, da bi bili vprašali ravno dopisnika. Pa tudi če bi ga bili vprašali, naj radi tega ne graja današnje Rusije.

One Rusije, v kateri je živel kot vjetnik ni več in istotako ne krute caristične soldateske. Po takem pisanju moramo dopisnika le soditi, da je prvovrstni nazadnjak. Mogode je tudi, da je bil dopisnik kot nekdanji vjetnik pod komando čeških legijonarjev, od teh je pač mogče, da bi ga bili kaj takega vprašali. Oni legijonarji, ki so se rodili med vojno iz čeških vojnih vjetnikov na Rusiju, so bili šovinistična prostovoljna legija. Vse so imeli pod komando in se kot po navadi šovinisti vasiljevali. Ce je bil dopisnik v Kijevu, bo pač prisnil,

"kar znači, kako potreba nam je molitev. Na fronti sta bila dva

sorci, zlasti tedaj, ko mu ni bilo

kaj po volji. Nekoč je pridigal od samih lumbrov in barab ter peščnik, da sem lahko kaj povedal in sam rekel, da sem Jugoslovian, so me imeli radi; dali bi mi bili, kar bi bil hotel. Nikdar mi ni kdo rekel, da sem ujetnik, kot je bilo po naveda po drugih državah.

Vedno so me zvali le Juzik, to je Jozef.

Našim vjetnikom v Rusiji se

torej ni godilo tako slabo, a vse drugače je bilo za ruske vjetnike na Avstrijskem. Kaj pa so imeli Rusi med vojno pri nas na Slovenskem. Nič drugega ni bilo zanje kot stradanje, pretepanjanje in trdo delo. To so več, saj Avstrija jim tudi ni mogla drugega dati, ko so svojih vojakov ni mogla zlagati s kruhom.

Dopisnik bi se sedaj rad znašal nad Rusijo, sedaj ko je v svobodni deželi. Z mnogimi vjetniki sem živel skupaj, a nobenega niso vprašali, je li katolik ali pravoslaven, kako torej, da bi bili vprašali ravno dopisnika. Pa tudi če bi ga bili vprašali, naj radi tega ne graja današnje Rusije.

One Rusije, v kateri je živel kot vjetnik ni več in istotako ne krute caristične soldateske. Po takem pisanju moramo dopisnika le soditi, da je prvovrstni nazadnjak. Mogode je tudi, da je bil dopisnik kot nekdanji vjetnik pod komando čeških legijonarjev, od teh je pač mogče, da bi ga bili kaj takega vprašali. Oni legijonarji, ki so se rodili med vojno iz čeških vojnih vjetnikov na Rusiju, so bili šovinistična prostovoljna legija. Vse so imeli pod komando in se kot po navadi šovinisti vasiljevali. Ce je bil dopisnik v Kijevu, bo pač prisnil,

"kar znači, kako potreba nam je molitev. Na fronti sta bila dva

sorci, zlasti tedaj, ko mu ni bilo

kaj po volji. Nekoč je pridigal od samih lumbrov in barab ter peščnik, da sem lahko kaj povedal in sam rekel, da sem Jugoslovian, so me imeli radi; dali bi mi bili, kar bi bil hotel. Nikdar mi ni kdo rekel, da sem ujetnik, kot je bilo po naveda po drugih državah.

Vedno so me zvali le Juzik, to je Jozef.

Našim vjetnikom v Rusiji se

torej ni godilo tako slabo, a vse drugače je bilo za ruske vjetnike na Avstrijskem. Kaj pa so imeli Rusi med vojno pri nas na Slovenskem. Nič drugega ni bilo zanje kot stradanje, pretepanjanje in trdo delo. To so več, saj Avstrija jim tudi ni mogla drugega dati, ko so svojih vojakov ni mogla zlagati s kruhom.

Dopisnik bi se sedaj rad znašal nad Rusijo, sedaj ko je v svobodni deželi. Z mnogimi vjetniki sem živel skupaj, a nobenega niso vprašali, je li katolik ali pravoslaven, kako torej, da bi bili vprašali ravno dopisnika. Pa tudi če bi ga bili vprašali, naj radi tega ne graja današnje Rusije.

One Rusije, v kateri je živel kot vjetnik ni več in istotako ne krute caristične soldateske. Po takem pisanju moramo dopisnika le soditi, da je prvovrstni nazadnjak. Mogode je tudi, da je bil dopisnik kot nekdanji vjetnik pod komando čeških legijonarjev, od teh je pač mogče, da bi ga bili kaj takega vprašali. Oni legijonarji, ki so se rodili med vojno iz čeških vojnih vjetnikov na Rusiju, so bili šovinistična prostovoljna legija. Vse so imeli pod komando in se kot po navadi šovinisti vasiljevali. Ce je bil dopisnik v Kijevu, bo pač prisnil,

"kar znači, kako potreba nam je molitev. Na fronti sta bila dva</

NOVA ZNAMENJA ZA VPOSTAVITEV STIKOV Z RUSIJO.

VELEBNIŠKI IN FINANČNI
INTERESI SO INGUBILI
STRAN PRED RUSIJO.

Iz Moskve se je vrnil Max May, bivši podpredsednik Guayanly Trust kompanije.

New York, N. J. — Zopet se množi znamena, da velenbniški in finančni interesi delajo priprave za vpostavitev stikov z Rusijo. Iz Moskve se je vrnil Max May, bivši podpredsednik Guayanly Trust kompanije.

New York, N. J. — Zopet se množi znamena, da velenbniški in finančni interesi delajo priprave za vpostavitev stikov z Rusijo. Iz Moskve se je vrnil Max May, bivši podpredsednik Guayanly Trust kompanije v New Yorku in zdaj ravnatelj Ruske komercjalne banke v Moskvi. Po svojem povratku je May izjavil, da so pri moskovski banki zainteresirani ameriški, švedski in britiski kapitalisti, katerih imena se zdaj še ne morejo objaviti.

Pojasnjeval je, da stopil v sodelovanje s Komercijalno banko v Rusiji na zahtevo finančnih interesov v Združenih državah in Evropi. Zdaj se ni vrnil iz Rusije samo zaradi tega, da se vpostavijo finančni stiki z Rusijo, ampak da se ustanove tudi komercijalne zvezne. On bo sploh nakupil blago.

Povedal je, da se podružnice moskovske banke ustanovijo evenuelno v Združenih državah in v nekaterih evropskih državah.

Ruska komercijalna banka je prvo privatno podjetje te vrste, ki je bilo po revoluciji ustanovljeno v Rusiji. Banka ima poslovne od ruske sovjetske vlade in njena glavnica znača deset milijonov rubljev v slatu.

Iz njegovih izjav je razvideti, da se bliza čas, ko se vpostavlja trgovski stiki s sovjetsko Rusijo. Kapitalisti ne dajo počasnega greda na to, kdo vlada v Rusiji, dokler je njih denar dobičkanosno naložen in se ni bat protirovolje, ki bi jih mogoče pripravila ob njih vloge. Taka znamena pa potrdijo tudi prejšnje vesti, da sovjetti v Rusiji ostanejo in da se caristi zastonj trudijo, da strmoglavijo sovjetsko vlado.

NEMOLJA POSTAJA VEDNO BOLJ ODPORNA.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Lastniki premoga in drugi ka-industrijski magnati v Ruhrju so prejeli ukaz iz Berlina, da se ne smejo podat.

Francozi nadaljujejo z rekvizicijami v ruhrske mestne jedinice, prekog, avtomobile in razni materiali.

Ali pride do krvavih bojev?

Dortmund, Nemčija, 17. jan. — Francozi poveljniki so izvedeli, da se nahaja 25,000 moč nemške narodne garde v okolici Muensterja. Francozi še so prodrie do Luenena in nemški ter francoski vojaki so samo še osem milijonov.

Ali pride do boja, ko se snidejo nemške in francoze žete? Tukajšnji nemški opasovalci so prepričani, da Francozi provocirajo krvavi konflikt.

Demonstracije nacionalistov v Ruhrju proti Francozom se nadaljujejo. Vsak dan pridejo poročila o kakem incidentu. Razljeni prebivalci v Seelu so sprejeli francoze vojake s pevskimi in kamenjem. Ko so Francozi namestili puške, da bodo streljali, so se demonstrantje umaknili. Tupatam izgine francoza zastava s poslopja in navadno jo najdejo raztrgano v blatu.

Produktiva v Ruhrju je padla za dvajset odstotkov, od kar je dolina okupirana.

Nemška vlada kaže vedno več odpor.

Berlin, 17. jan. — Nemška vlada je sklenila, da pretrga vsako pogajanje s Francijo, dokler traja okupacija Ruhrja. Zbornični ekonomiki svet je podprti vlado v tem osrčju.

Nemčija stoji danes pred krizo, kakršne še ni bilo izza Kappove protirevolucije. Na zunaj ji grozi invazija od severa, vhoda in juža, na znotraj pa nacionalistična in komunistična revolca, dočim je delila v velikih gospodarskih stikah, od kar so Francozi odrezali prekog in druge proekte od Ruhrja. Borba je histerična in marka strahovito pada.

Fascisti so Bavarskim zahtevali diktaturo in njih vodja Hitler je pričel iznova organizirati razpuščeno "obrambno gardo".

V tem obupnem manjtu se Nem-

čija gotovo vrše v ta ali oni ekatrem in rezultat bo vojna.

Anglišči dali kredit Stinnesu: London, 17. jan. — "Daily Telegraph" poroča, da je Hugo Stinnes, nemški industrijski kralj, dobil od skupine londonskih bankirjev posojilo dva milijona sterlingov (\$8,000,000), za nakup prenoga v Angliji. Stinnes je že naročil podlrgi milijon ton angleškega prenoga.

Francozi se boji posledic invazije.

Pariz, 17. jan. — Francoza vlada je včeraj sklenila rekvirati ves prekog v Ruhrju ter zapleniti rove. Lastniki rovov — kolikor jih ni pobegnil iz Ruhrja — bodo vršeni v zapor in Francozi bodo sami obratovali prenogovnike.

Trenejši francozi političarji že izrajajo strah, da se akcija Francije ponoviti in da bo okupacija več stala kot je vreden ves plen v Ruhrju.

"La Liberte" piše, da se zdaj vrši zadnja bitka zadnje vojne. "Kam smo začeli, je vojna, vojna brez topov in plina, toda vojna vseč brez topov in plina, toda vojna vseč, ki lahko prinese nam in cel Evropi veliko bedo," piše omenjeni list ter nadaljuje: "Zdaj se mora izvršiti. Srednje poti ni več. Ali mi popolnoma učinkimo Nemčijo ali pa se umaknemo in opustimo vsako upanje na odškodnino."

Reparacijska komisija je včeraj zopet zaključila, da je Nemčija zapadla s posiljatvimi prekogom. Divine in drugega materialja v letu 1923. Delegatje Francije, Belgije in Italije so glasovali za zapadlost; angleški delegat ni bil navzad. Temu zaključku sledi novi kazenki ukrepi. "V Berlin pojedemo, če bo treba," je reklo neki francoški uradnik.

Iz Duesseldorfja je prišlo poročilo, da so se prideli puntati rudarji v Ruhrju, ker niso prejeli mesec za zadnji teden. Vstopa med se za vse rudarje znača dnevno dve milijardi in dvesto milijonov mark v papirju. Francozi niso našli toliko nemškega denarja v Ruhrju in zdaj namernavajo sami tiskati nemške marke. Vprašanje pa je, če bodo rudarji zadovoljni s tem denarjem. Martmueller in Balki, voditelja rudarske organizacije, sta izjavila, da ne bo več nobene konference s Francozi. Čim se pokaže prvo kršenje pogodbe, na podlagi katerih delajo rudarji, preneha vse delo.

Anglija bo protestirala.

London, 17. jan. — Danes se poroča iz zanesljivih virov, da prvi korak Anglije bo formalni protest proti okupaciji Ruhrja. Anglija ne bo pustila gospodarskega in industrijskega uničenja Nemčije, ki je njen najboljši odjemalec na kontinentu. Angleška vlada je pripravljena razmotriti o kateremkoli predlogu Nemčije v svrhu izpranjena Ruhrja.

Krisa v Italiji.

Washington, D. C., 17. jan. — Tukajšnje italijansko poslanstvo je projelo informacije, da je v Italiji nastala brezposebnost, ko je izstal prekog in Nemčije. Med delavci, ki v veliki večini simpatizirajo z nemškimi delavci, se pojavlja nepokoj in Mussolinijevi vladni v silah.

STIRJE KLANOVSKI UBLJALCI
SPOZNANI.

Eden izmed njih je dijakon baptistovske cerkve.

Bastrop, La. — Oblastim so znana imena štirih klanovskih ubijalcev, ki so se udeležili ugrabljenja in mučenja Watt Daniela in Thomas R. Richardsa.

Klanovci, ki so bili spoznani, kot soudelezniki pri ugrabljenju Daniela in Richardsa, so: T. Jeff Burnet iz Spykerja, šerifski deputij, ki sedi zdaj v zaporu in je obtožen umora. Nahaja se zastrupen v bolnišnici, ker je obolen na bronkialnem katarju.

Gus Calhoun, mesar v Bastropu, brat Laurie Calhoun, šerifski deputij, katerega so prisposolje kot klanovskega napadalca.

Jos Smith, poznan pod imenom "Dago" Smith, lastnik kovačnega in Bastropu.

E. N. (Newt) Gray, farmar v Collistonu in dijakon baptistovske cerkve v osmem distriktu okraja Morehouse.

Danes so znani tudi detajli, kateri sta skuljala Gus Calhoun in Joe Smith zamašiti ustna pričam proti njima.

"Vi veste, da ste me spoznali, kaj se pa smejate", so izvedele oblasti, da je reklo Calhoun nekemu prebivalcu v okraju Morehouse, ki se je smejal, ko je Cal-

houn omenil ugrabljenje Daniela in Richardsa. Ravno tako citirajo Calhouna, da je reklo, da je Harry Whetstone, deček, ki je nosil klanovcem vodilo, spoznal nekatere klanovce.

"Zanj je bolje, da gre počasi in da molči," je Calhoun svaril glede Whetstonea.

Joe "Dago" Smith je najprvo prosjačil, da naj se molči o stvari. Oblasti so bile informirane, da je hotel s podkupnino kupiti molk. "Slišal sem, da je nekaj moč Stric Sama v Mer Rougu. Mogoče primejo nekatere klanovce, toda mene ne bodo dobili nikdar", je govoril "Dago" Smith.

O kolodvoru so stale delegacije delavskih organizacij, ko je prišel vik. Krsto, ki je bila ogrnjena s črno in rdečo svilo, so polobili na mrtvinski voz in za vozom se je pomikala dolga vrsta delavcev, ki je spremila mrtvega Magona v črnino zavito dvoranu železničarske organizacije. Ispreved po ulicah je izvrl velikansko demonstracijo v strani ljudstva.

Zaslišana sta bila dva klanovca James F. Harp in "Jap" Jones, farmarji iz Bonite. Izpovedala sta, da so se klanovci po ugrabljenju Daniela in Richardsa zbrali v neki trgovini za telefoni in so se tam oborožili. Rekla sta, da so se klanovci balli, da se ljudstvo v Mer Rougu oboroži in udari po klanovih. Sveda sta odločno trdila, da klanovci niso ugrabili Daniela in Richardsa, toda pristala pa le, da so se klanovci razgovarjali o obnašanju Daniela in Richardsa pred ugrabljencem.

Serif Carpenter je prišel, da klanovci, ki so ugrabili farmarja Alonso Braddocka, niso bili oblaščeni kot deputiji.

Gus Boyd, trgovec v Collistonu, je pričal, da so klanovci pri njem kupili gasolin. Klanovci, ki je prišel po gasolinu, je imel na glavi kapuco in on ni nikogar spoznal.

F. C. Mason iz Monroe je ponovil pogovor, ki ga je obdržal s "starim Skipom". To je bilo po ugrabljenju Daniela in Richardsa. "Star Skip with me je vpravil, kako mi je kaj znanega o Danielu in Richardsu," je izpovedala priča. "Rekel sem, da je to lastna red. On je pa edgovoril: Vi mogode ne veste, zakaj je bilo izvršeno, toda občina ju je smatrala za slabu značajo in za to je bila potrebna opresnost."

Reparacijska komisija je včeraj zopet zaključila, da je Nemčija zapadla s posiljatvimi prekogom. Divine, živine in drugega materialja v letu 1923. Delegatje Francije, Belgije in Italije so glasovali za zapadlost; angleški delegat ni bil navzad. Temu zaključku sledi novi kazenki ukrepi. "V Berlin pojedemo, če bo treba," je reklo neki francoški uradnik.

Iz Duesseldorfja je prišlo poročilo, da so se prideli puntati rudarji v Ruhrju, ker niso prejeli mesec za zadnji teden. Vstopa med se za vse rudarje znača dnevno dve milijardi in dvesto milijonov mark v papirju. Francozi niso našli toliko nemškega denarja v Ruhrju in zdaj namernavajo sami tiskati nemške marke. Vprašanje pa je, če bodo rudarji zadovoljni s tem denarjem. Martmueller in Balki, voditelja rudarske organizacije, sta izjavila, da ne bo več nobene konference s Francozi. Čim se pokaže prvo kršenje pogodbe, na podlagi katerih delajo rudarji, preneha vse delo.

Anglia bo protestirala.

London, 17. jan. — Danes se poroča iz zanesljivih virov, da prvi korak Anglije bo formalni protest proti okupaciji Ruhrja. Anglija ne bo pustila gospodarskega in industrijskega uničenja Nemčije, ki je njen najboljši odjemalec na kontinentu. Angleška vlada je pripravljena razmotriti o kateremkoli predlogu Nemčije v svrhu izpranjena Ruhrja.

Krisa v Italiji.

Washington, D. C., 17. jan. — Tukajšnje italijansko poslanstvo je projelo informacije, da je v Italiji nastala brezposebnost, ko je izstal prekog in Nemčije. Med delavci, ki v veliki večini simpatizirajo z nemškimi delavci, se pojavlja nepokoj in Mussolinijevi vladni v silah.

STIRJE KLANOVSKI UBLJALCI
SPOZNANI.

Eden izmed njih je dijakon baptistovske cerkve.

Bastrop, La. — Oblastim so znana imena štirih klanovskih ubijalcev, ki so se udeležili ugrabljenja in mučenja Watt Daniela in Thomas R. Richardsa.

Klanovci, ki so bili spoznani, kot soudelezniki pri ugrabljenju Daniela in Richardsa, so: T. Jeff Burnet iz Spykerja, šerifski deputij, ki sedi zdaj v zaporu in je obtožen umora. Nahaja se zastrupen v bolnišnici, ker je obolen na bronkialnem katarju.

Gus Calhoun, mesar v Bastropu, brat Laurie Calhoun, šerifski deputij, katerega so prisposolje kot klanovskega napadalca.

Jos Smith, poznan pod imenom "Dago" Smith, lastnik kovačnega in Bastropu.

E. N. (Newt) Gray, farmar v Collistonu in dijakon baptistovske cerkve v osmem distriktu okraja Morehouse.

Danes so znani tudi detajli, kateri sta skuljala Gus Calhoun in Joe Smith zamašiti ustna pričam proti njima.

"Vi veste, da ste me spoznali, kaj se pa smejate", so izvedele oblasti, da je reklo Calhoun nekemu prebivalcu v okraju Morehouse.

Danes so znani tudi detajli, kateri sta skuljala Gus Calhoun in Joe Smith zamašiti ustna pričam proti njima.

"Vi veste, da ste me spoznali, kaj se pa smejate", so izvedele oblasti, da je reklo Calhoun nekemu prebivalcu v okraju Morehouse.

Magonovo truplo doseglo domov.

Mexico City, Mehika. — (Fed. Press.) — V velikem kontrastu z Združenimi državami, ki so posestile velikega nasadnega Cilemencaju in podali umstatile revozljence Ricarda Flores Magona, je Mehika z velikimi častmi sprejela Magonovo truplo ravno v momentu, ko je popadel nujnejši Filippi dobiti ukaz od mehiške vlade.

de da mora oditi iz Mehike radi svojih nepostavnih činov.

Magonovo truplo je prišlo na poseben vik in spremstvo njezine družine, vdove in hčere, ki sta bivali v Los Angelesu, dokler je Magon sedel v zaporu v Leavenworthu radi protivojnega čanca v njegovem listu "Regeneration".

Na kolodvoru so stale delegacije delavskih organizacij, ko je prišel vik. Krsto, ki je bila ogrnjena s črno in rdečo svilo, so polobili na mrtvinski voz in za vozom se je pomikala dolga vrsta delavcev, ki je spremila mrtvega Magona v črnino zavito dvoranu železničarske organizacije. Ispreved po ulicah je izvrl velikansko demonstracijo v strani ljudstva.

Zaslišana sta bila dva klanovca James F. Harp in "Jap" Jones, farmarji iz Bonite. Izpovedala sta, da so se klanovci po ugrabljenju Daniela in Richardsa zbrali v neki trgovini za telefoni in so se tam oborožili. Rekla sta, da so se klanovci balli, da se ljudstvo v Mer Rougu oboroži in udari po klanovih. Sveda sta odločno trdila, da klanovci niso ugrabili Daniela in Richardsa, toda pristala pa le, da so

